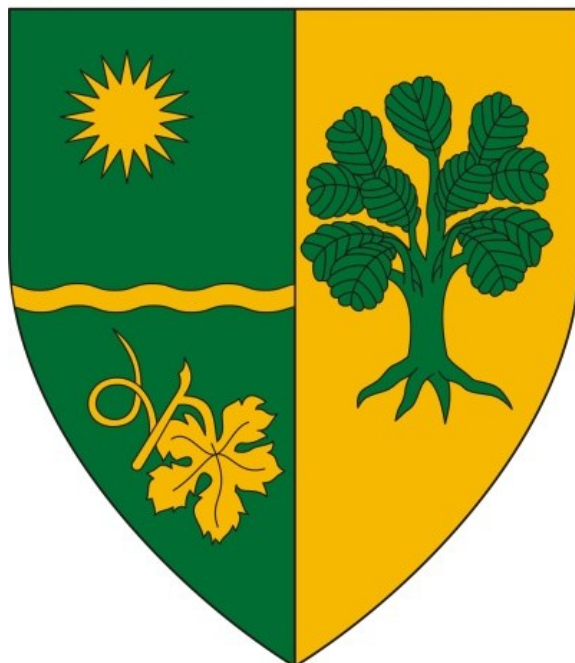

MONORIERDŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT

MONORIERDŐ

GAZDASÁGI PROGRAMJA 2015 – 2019.

Készítette: Vargáné Vass Éva
jegyző

**„A nemzetek versenyképessége azt jelenti,
ahogyan a nemzetek létrehoznak és
megőriznek egy olyan környezetet,
amelyik fenntartja a vállalkozások versenyképességét”
Garelli, 2003.**

I. Bevezető

Monorierdő község, Pest megyében Budapesttől kb. 40 km-re található. Önálló település 2005. június 29-től.

Újkori történetét kb. 150 évvel ezelőtt kezdtük írni, ezt megelőzően különböző települések része lehetett.

II. Történeti áttekintés

Monorierdő Pest megye középső részén, Budapesttől 42 km-re, Dél – Dél-kelet irányban, a 4. számú főközlekedési út 41. kilométerszelvényének és a Budapest – Cegléd vasútvonal 44. kilométerszelvényének érintkezési pontjában, a Gödöllő-Ceglédberceli dombság és a Duna-Tisza közti Homokhátság találkozásánál helyezkedik el. Monor és környéke két nagy táj, az Észak-magyarországi-középhegység és az Alföld határán terül el. Monor északi határában szelíd dombvidék, a Cserhát-hegység déli nyúlványa, a Gödöllő-ceglédberceli-dombság, amely folyamatosan simul az Alföldbe. A város belterülete már az Alföldön fekszik. Monor külterületének délnyugati részén végződik a Duna jégkori hordalékkúpja, a Pesti hordalékkúp-síkság. Monorierdő és vele a külterület keleti része a Pilis-alpári-homokháthoz tartozik, ahol a Dunából kifújó vékony lepelhomok fedi a felszínt.¹

A tanyák száma megháromszorozódott, a településszerkezet a főútra merőlegesen saját utakkal kapcsolódott.

Monori erdő, mint erdő és nem mint település íródott be a települések történetébe. 1933-ban kikaparcellázták az erdő 60%-át, a többi terület, mint védő parkerdő maradt.

A két világháború között épült meg a négyosztályos tanyasi iskola a vasútvonal Északi oldalán. 1948-ban a Szárazhegyen alapítják meg az állami pincegazdaságot, a gazdaság többször átalakult, jelenleg három település határában több mint 350 hektáros területen gazdálkodik.

A Monori Képviselő-testület a „Monorierdőért Egyesület” kezdeményezésére, a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseire tekintettel 2005. április 3.-ára (vasárnap) népszavazást írt Monorierdő településrész leválása és új község alakításának az ügyében. Érvényes és eredményes népszavazás esetén - a Köztársasági Elnök határozata után - a 2006. évi önkormányzati választás napjától válhat önálló településsé Monorierdő.²

1 Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program

2 Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program

A köztársasági elnök 2005-ben hozott határozata alapján, Monor város Monorierdő elnevezésű településrésze, 88/2005. (VI. 29.) KE hat.), 2006. október 1-jétől önálló községgé vált az érvényes és eredményes népszavazás után.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerint: A települési önkormányzat köteles gondoskodni az egészséges ivóvízellátásról, az óvodai nevelésről, az egészségügyi és a szociális alapellátásról, a közvilágításról, a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról; köteles biztosítani a nemzeti és az etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését.

Ezen kívül a települési önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően –, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

Monorierdő Község Önkormányzata kötelező feladatait intézményeinek működtetésével, ellátási szerződések megkötésével látja el.

Az önkormányzat Képviselő-testülete 2013. december 12-ei ülésén a 235/2013.(XII.12.) Kt. határozatával fogadta el a település Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Ebben az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait³, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítésekor működteti partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

III.

Visszatekintés a megelőző két Gazdasági Program eredményeire

Monorierdő község önálló önkormányzatisága 10 éves. A Monor várossal együttesen alkotott önkormányzati rendszernek „köszönhetően” Monorierdőn a leváláskor az intézményi infrastruktúra szinte teljesen hiányzott. Túlzás nélkül állítható, hogy elmaradott volt a környező településekhez képest.

A község előző Képviselő-testületei, polgármestere a 2010-es évek elejére ennek az elmaradottságnak a felszámolására tettek erőfeszítéseket. Ezek között a legfontosabbak:

- ¹A Gyöngyvirág utcai Konyha épület teljes felújítását követően a település intézményeinek gyermekei és tanulói, továbbá a szociális étkeztetésben részesülők kiszolgálása méltóbb körülmények között történik.
- ²Piac épületének építése, községi termelői piac létesítése.
- ³Makkos park felújítása.
- ⁴Utcák felújítása, új aszfaltréteggel való megerősítése
- ⁵Vízvezető árkok felújítása, karbantartása (megyeárok).
- ⁶Új közúti jelzőtáblák kihelyezése.
- ⁷Tölgyfa utca részleges aszfaltozása.
- ⁸Köztemető és ravatalozó létesítése.

3 Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, Környezetvédelmi Program

A két megelőző ciklus céljait, azok megvalósítását, elmaradását a következő táblázatok foglalják össze:

2007-2010. évek Gazdasági Programja				
sorszám	Cél/feladat	Megvalósítás tervezett	Megvalósult ? I/N	Elmaradás oka/megjegyzés
1.	Rendezési terv készítés	2007-2008.	N	
2.	Községháza felújítása	2007.	I	Határidőre megtörtént.
3.	Belterületi csatorna	2008-2009.	N	
4.	Köztemető kialakítása	2007.	N	Később valósult meg.
5.	Útfelújítás	2007-2010.	I	Részben
6.	Szociális	2008.	I	Megszervezésre
7.	Hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának	2007-2010.	I	Folyamatos.
8.	Második felnőtt háziorvosi körzet	2008.	N	nem valósult meg anyagi fedezet
9.	Kht. szervezése	2007.	N	
10.	Parkosítás,	2007-2010.	I	Ciklusokon is átívelő,
11.	Intézményi felújítások	2007-2010.	I	Kiemelt szempontok: anyagi lehetőségek, és
12.	Polgárórság	2007-2010.	I	folyamatos
13.	Művelődési ház építése	2009-2010.	N	Nem valósult meg anyagi fedezet

2010-2014. évek Gazdasági Programja				
sorszám	Cél/feladat	Megvalósítás tervezett	Megvalósult	Elmaradás oka/megjegyzés
1.	Rendezési terv készítés	2012.	N	Elkészítése folyamatban
2.	Községháza építése	2011.	I	Részben pályázat útján. A faluközpont kialakításának első lépése
3.	Belterületi csatorna felújítása	2008-2009.	N	Nem váltott ki a feladat politikai akaratot, veszélyhelyzet
4.	Köztemető kialakítása	2011.	I	Működtetés szerződéssel.

5.	Útfelújítás	2010-2014.	I	Részben, illetve alig történt felújítás anyagi
6.	Szociális	2010-2014.	I	Korrekt kapcsolata
7.	Hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának	2010-2014.	I	Folyamatos, az állam kötelező közfoglalkoztatást ír elő.
8.	Második felnőtt háziorvosi körzet kialakítása	2011-2012.	N	nem valósult meg anyagi
9.	Piacépítések megvalósítása	2011.	I	pályázati és önrész helyett,
10.	Parkosítás,	2010-2014.	I	Ciklusokon is átívelő,
11.	Intézményi felújítások	2010-2014.	I	Kiemelt szempontok: anyagi lehetőségek,
12.	Polgárórség	2010-2014.	I	Folyamatos.
13.	Művelődési ház építése	2013-2014.	N	Nem valósult meg anyagi fedezet hiányában.
14.	Településőr foglalkoztatása	2011.	I	Átmeneti foglalkoztatás.

IV. Helyzetelemzés

1. *A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága*

A Gödöllői dombság DNy-i lábánál terül el nincsen patakja, forrása, azaz felszíni vize, mert a Duna-Tisza vízválasztóján található. Esővizét elnyeli a változó vastagságú homokréteg.

Változó mélységekben különböző jó minőségű és ásványi só összetételű vizek találhatóak. 1972-ben a strandnál fűrt 820 méter mély kútból 38-39 °C hőmérsékletű vizet sikerült felszínre hozni.

Monorierdő a 4. számú főközlekedési úton jól megközelíthető.

Elérhetősége: Közúton: a 4. sz. főközlekedési út (E 60) Vasúton: Budapest-Szolnok villamosított, kétvágányú vasútvonalon.

2. *Főbb demográfiai jellemzők*

a) *A népességmozgás alakulása (az elmúlt 14 évben)*

Monorierdő település népességmozgásának alakulása (2002-2015. között)

Év január 01-jén	Népesség (fő)
2002	38

2003	38
2004	39
2005	39
2006	40
2007	41
2008	42
2009	42
2010	43
2011	44
2012	44
2013	44
2014	44
2015	45

Elmondható, hogy a település lakónépességének mutatója folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Nem a gyermekvállalási kedv okozza a lakosságszám növekedését, hiszen az alábbi táblázatból kitűnik, hogy az halálozások és az élve születések száma évente hektikus, összességében a halálozások száma szinte minden évben meghaladja az élve születések számát. **A lakosságszám növekedése tehát az állandó jellegű odavándorlásokból adódik.** A népesség számának ingadozását a bevándorlás is okozza, amely változás az elnéptelenedő falvak sorsát nézve kedvező. Ez jellemző az agglomerációs településekre, s ez alól Monorierdő sem kivétel.

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes
2008	29	26	+3
2009	30	47	-17
2010	38	30	+8
2011	37	40	-3
2012	46	82	-36
2013	44	56	-12
2014	41	83	-42

b) *A népesség kor szerinti megoszlása*

**Monorierdő népességének életkor szerinti összetétele
2015. január 1.**

Korcsoport	Létszám	Aránya az összlakossághoz
0-14 év közötti	723	16,05
18-59 év	2930	65,04
60 év feletti	852	18,91
Összesen	4505	100,00

Ebből: cigány kisebbség létszáma cc. 150 3,33

A kisebbségre vonatkozó adatok a 2011. évi népszámlálási adatok alapján.

Munkaképes korú lakosság: 2930 fő

Foglalkoztatottak száma (cc.): 2560 fő

Munkanélküliként nyilvántartottak száma 2014. december: 370 fő

Ebből:

- ♣ munkanélküli járadékban részesül: 299 fő
- ♣ aktív korúak ellátása: 57 fő
- ♣ rendszeres szociális segélyben részesülők: 14 fő
- ♣ regisztrált: 370 fő
- ♣ munkanélküliségi ráta (cc.): 10,2%

3. Infrastruktúra helyzete

A település fejlettségi mutatói 2015.

Lakosság	4505		
Lakások száma	1663		
- Ebből önkormányzati	0		
Vezetékes ivóvízzel ellátott lakások aránya	1440	használja: 954 db	57,37
Szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya	1368		2,26
Vezetékes gázzal ellátott ingatlanok aránya	2153		-
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások	1592		95,73
Telefonnal ellátott lakások aránya	680		40,89
Kábel TV hálózatba bekapcsolt lakások aránya	320		19,24
Burkolt (portalanított) utak aránya			30,00

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma összetétele

A község jövedelemtermelés szempontjából alapvetően nem mezőgazdasági jellegű település, a lakosság az agglomerációban lévő alkalmazotti jövedelemből él, vállalkozási tevékenység tevékenységet az országos átlag szerint végez. A leginkább jövedelemtermelő ágazat a kereskedelem és a szolgáltatás. A kereskedelmi és szolgáltatási szféra többnyire családi vállalkozás.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele

Ágazat	Vállalkozások száma	Vállalkozások száma	Vállalkozások száma
Ipar	24	31	35
Mezőgazdaság	9	11	8
Kereskedelem	72	89	72
Szolgáltatás	30	32	56
Egyéb	43	95	118
Összesen:	178	258	289

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

A TELEPÜLÉS INTÉZMÉNYEI

Név	Kapacitás	fh)
Általános	tornaterem + 19 tanterem	257
Óvoda	24 főt foglalkoztat	160
Polgármesteri Hivatal		

Égészház (védőnői körzet): 1 házi és 1 gyermekorvosi körzet, 2 védőnői körzet.
Hétfévi és éjszakai orvosi ügyeletet Pilis település központtal lát el.

A községben az egészségügyi infrastruktúra nem kielégítő, 1 háziorvosi, 1 gyermekorvosi körzet, gyógyszerár működik és látja el a lakosságot. A nappali szociális ellátás jelenleg szerződéses formában biztosított. A településen sporttelep is működik.

6. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek: → Közlekedés szempontjából jól megközelíthető → Jó infrastrukturális ellátottság	Gyengeségek: → munkahelyek kevés száma → lakosság kedvezőtlen összetétele → alul iskolázottság
Lehetőségek: → Növekvő igény a tranzitutazók ellátására → A kisvállalkozások megerősödését segítheti az EU-s támogatási rendszer	Veszélyek: → új munkahelyek hiánya

A gazdasági programunkról általánosságban

„A nemzetek versenyképessége azt jelenti, ahogyan a nemzetek létrehoznak és megőriznek egy olyan környezetet, amelyik fenntartja a vállalkozások versenyképességét” (Garelli 2003).

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két fő irányra érdemes koncentrálni:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására és az időrendiségére,
- a szükséges feltételek, anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához. A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont, amelyek megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására,
- a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására,
- az önkormányzat sajátosságainak alapján új lehetőségek keresésére.

Az önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, belső működése az elmúlt négy év kormányzati politikája miatt megváltozott. Feladatok, hatáskörök kerültek át más szintre, a közigazgatás rendszerébe bekerültek a kormányhivatalok, járási hivatalok, az iskolarendszerű közoktatás, köznevelés területén a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ (KLIK). Ez nem jelenti azt, hogy az önkormányzatoknak csupán látszólag lett kevesebb feladata.

Fontos megfogalmazni minden olyan célkitűzést, feladatot, mi szükséges ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk településünket több tekintetben is. Azt is látni kell, hogy annak ellenére, hogy jelenleg az önkormányzatnak alapvető likviditási gondjai nincsenek, azonban **nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházására csak akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati forrás van.** Az önkormányzat saját bevételei csak kisebb illetve közepes munkák finanszírozására, valamint a pályázati önerők biztosítására elegendők.

Az intézményi működési rendszerünkben azonnali beavatkozásra, halaszthatatlan feladatok megoldására jelenleg nincs szükség, de ez koránt sem jelenti azt, hogy a működtetésen kívül nincs számunkra feladat. A település csapadékvíz elvezetése egyes területeken lassan eléri a kritikus szintet, itt hamarosan beavatkozásra lesz szükség (Béke köz, Szabadság és Fürdő utca kereszteződése stb.).

Alapelvek a gazdasági programra nézve:

- A Képviselő-testületnek a település vagyonával jó gazda módjára és racionálisan kell gazdálkodnia.
- A feladatellátáshoz kapcsolódó vagyonelemeket meg kell őrizni, működőképes állapotukat biztosítani kell.
- A költségvetést mindig úgy kell tervezni, hogy a rendkívüli helyzetben is álljon rendelkezésre minimális forrás.
- A tartalékoknak biztosítaniuk kell, hogy a pályázóképesek legyünk váratlan, be nem tervezett új lehetőségek esetén is.
- Törekedni kell a rendelkezésre álló erőforrások célszerű, eredményes és jövedelemtermelő kiaknázására (kemping hasznosítása, földterületek hasznosítása műveléssel stb.).

A 2015-2019-es ciklus gazdasági, fejlesztési feladatai

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének Pénzügyi, Településfejlesztési és Közbiztonsági Bizottsága 2015. március 25-én megtartott soros nyílt ülésén napirendre tűzte Monorierdő Község Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019. előkészítését.

A jelenlévők általánosságban az alábbiakat fogalmazták meg a ciklusprogram keretében megvalósítandó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatban:

- az egészségházat kívánják megépíteni, 2016
 - az óvodát bővíteni 2016
 - park, játszótér létrehozása
 - az utak stabilizálását, új út tervezését, utak építését az elkövetkezendő öt évben folyamatosan
 - a közvilágítás bővítése folyamatos
 - rendezési terv készítés 2016
 - belterületi csatorna felújítása, vízelvezető árkok kiépítése, fejlesztése, folyamatos az 5 éves ciklus alatt 2016-tól folyamatosan
 - hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítése folyamatosan
 - második felnőtt háziorvosi körzet kialakítása, fogorvos helyben való elhelyezése
 - parkosítás, fásítás, környezetrendezés folyamatos
 - intézményi felújítások folyamatosan

- polgárőrség támogatása folyamatosan
- művelődési ház építése
- településőr
- a járda program 2016.

A bizottság a következő határozatot hozta:

**Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-
testületének Pénzügyi, Településfejlesztési és
Közbiztonsági Bizottsága 39/2015. (III. 25.) PTKB
határozata**

**Monorierdő Község Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-
2019 előkészítéséről**

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének Pénzügyi, Településfejlesztési és Közbiztonsági Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy Monorierdő Község 2015-2019. év közötti Gazdasági Programjába szerepeltesse az előbbieken felsoroltak megvalósítását.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Lászlóné bizottság elnöke, Sente Béla polgármester

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének Pénzügyi, Településfejlesztési és Közbiztonsági Bizottsága 2015. március 26-án megtartott soros nyílt ülésén napirendre tűzte Monorierdő Község Önkormányzatának 2015-2019 Gazdasági Programját.

**Monorierdő Község Önkormányzat
Képviselő-testülete
52/2015. (III. 26.) Kt.
határozata**

**Monorierdő Község Önkormányzatának Gazdasági Programja
2015-2019 előkészítéséről**

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Pénzügyi, Településfejlesztési és Közbiztonsági Bizottság alábbi javaslatainak beépítését az Önkormányzat 2015-2019. évi Gazdasági Programjába:

Folyamatos feladatok: belterületi csatorna felújítása,

- út felújítás,
- szociális alapszolgáltatás működtetése,
- hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítése,
- parkosítás, fásítás, környezetrendezés,
- intézményi felújítások,
- Polgárőrség működésének támogatása.

A jövőbeli feladatok pedig: Az egészségház építésének tervezése 2016-ra,

- az Óvoda bővítése a 2015-ös évre jelölte meg,
- Közvilágítás bővítése 2015-től,
- járdák építése,
- a vízelvezető árkok kiépítése 2015-től folyamatosan.

Határidő: azonnal

Felelős: Sente Béla polgármester, Vargáné Vass Éva jegyző

A gazdaság fejlesztésére irányuló törekvések megvalósításának lehetséges gazdasági forrásai:

- állami támogatásokat (normatívák, egyéb feladatfinanszírozások),
- helyi adóbevételeket (építmény, iparüzési, ...),
- központi adóbevételeket (a gépjárműadó településen maradó része, ...),
- működési bevételeket (térítési díjak, bérleti díjak),
- felhalmozási bevételeket,
- átvett pénzeszközöket,
- pályázatokat (működési, fejlesztési) jelöljük meg forrásként.

Egy, a Szegedi Egyetemen készített tanulmány a Gazdasági Program megvalósításakor hasznos olvasmány lehet. Kis Máté – Goda Pál: Pest megye településeinek versenyképességi térképe című írása Pest megye, azon belül Monorierdő község legfontosabb, legmeghatározóbb gazdasági erőforrásaira mutat rá.

Röviden: „Pest megye 187 településéből 5 település⁴ tartozik a Kimagaslóan versenyképes

⁴Budaörs, Diósd, Galgahévíz, Remeteszőlős, Százhalombatta.

települések (KVT) közé, 89 település⁵ tartozik a Versenyképes települések (VT) közé, **80 település⁶ tartozik az Alkalmazkodó települések (AT) közé** és 13 település⁷ tartozik a Periférikus települések (PT) közé.”

„Összességében elmondható, hogy vizsgálatunk bizonyította, hogy Pest megyében is felelhetőek a területi egyenlőtlenségek. **Nem tekinthetünk Magyarországot legfejlettebb megyéjére, úgy mintha homogén lenne.** Mindkét vizsgálatunk bizonyította, hogy **Budapesttől távolodva a települések versenyképessége csökken**, települési szinten vizsgálódva relatív periférikus területek is lehatárolhatók. Egy település versenyképességét nem csupán egy nagyváros gravitációs zónája határozza meg, hanem **a természet földrajzi körülmények is korlátozni tudják települések (település csoportok) fejlődését.**”⁸

Monorierdő, 2015. április 18.

5Acsa, Albertirsa, Áporka, Aszód, Bag, Biatorbágy, Budajenő, Budakalász, Budakeszi, Bugyi, Cegléd, Ceglédbercel, Csobánka, Csomád, Csömör, Csörög, Csővár, Dabas, Délegyháza, Domony, Dunaharaszti, Dunakeszi, Dunavarsány, Érd, Erdőkertes, Fót, Galgagyörk, Gomba, Göd, Gödöllő, Gyál, Halásztelek, Herceghalom, Hévízgyörk, Iklad, Isaszeg, Kakucs, Kartal, Kismaros, Leányfalu, Lórév, Majosháza, Mogyoród, Monor, Nagykovácsi, Nagytarcsa, Nyársapát, Órbottyán, Páty, Pécel, Penc, Perbál, Péteri, Pilis, Pilisborosjenő, Piliscsaba, Pilisjászfalu, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Ráckeve, Rád, Solymár, Süllyás, Szada, Szentendre, Szentlőrincvárosa, Szigethalom, Szigetszentmiklós, Szigetújfalu, Sződ, Sződliget, Taksony, Tárnok, Telki, Tinnye, Tököl, Törökbálint, Tura, Üröm, Vác, Vácegres, Váckisújfalu, Vecsés, Veresegyház, Verőce, Verseg, Visegrád, Zsámbék, Zsámbok.

6Abony, Alsónémedi, Apaj, Bénye, Csemő, Csévharaszt, Dánszentmiklós, Dány, Dömsöd, Dunabogdány, Ecsér, Farnos, Felsőpakony, Galgamácsa, Gyömrő, Hernád, Inárcs, Ipolydamásd, Ipolytölgyes, Káva, Kerepes, Kiskunlacháza, Kislémedi, Kisoroszi, Kistarcsa, Kocsér, Kóka, Kosd, Körösetetlen, Letkés, Maglód, Makád, Márianosztra, Mende, Mikebuda, **Monorierdő**, Nagykáta, Nagykőrös, Nagymaros, Nyáregyháza, Ócsa, Örkény, Pánd, Pilisszántó, Pilisszentercsét, Pilisszentlászló, Pócsmegyer, Pomáz, Pusztavacs, Pusztazámor, Püspökhatvan, Sósút, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetmonostor, Szigetszentmárton, Szob, Szokolya, Táborfalva, Tahitótfalu, Tápióbicske, Tápióság, Tápiószecső, Tápiószéle, Tápiószőlős, Tatárszentgyörgy, Tök, Törtel, Újhartyán, Újlengyel, Újszilvás, Úri, Üllő, Vácduka, Váchartyán, Vácrátót, Vácszentlászló, Valkó, Vasad, Zebegény.

7Bernecebaráti, Jászkarajenő, Kemence, Kóspallag, Nagybörzsöny, Perőcsény, Püspökszilágy, Szentmártonkáta, Tápiógyörgye, Tápiószentmárton, Tésa, Tóalmás, Vámosmikola.

8Kis Máté – Goda Pál: Pest megye településeinek versenyképességi térképe In: 2013:Új hangsúlyok a területi fejlődésben. JATEPress, Szeged, 116-128. o.